

PROČ SE NÁM ZOBRAZUJÍ REKLAMY, KTERÉ (NE)CHCEME VIDĚT

Lukáš KUBALA

Veškerou svou činností ve virtuálním prostředí vytváříme tzv. digitální stopu. Pokaždé, když něco vyhledáváme na Googlu, lajkujeme na Facebooku nebo když nakupujeme přes internet, zanecháváme za sebou v prostředí internetu určité informace. Tato data, která jsme vědomě, či nevědomě zanechali ve virtuálním prostředí, mohou být snadno zneužita. Můžeme se setkat například s krádeží osobních informací nebo s kyberšikanou. Pravděpodobněji však bude naše digitální stopa využita pro online marketing.

Reklama se díky internetu stala nedílnou součástí dne běžného uživatele. Aniž bychom si toho možná všimli, je prakticky všude. Stačí, abychom do internetového vyhledávače zadali jakýkoliv výraz a mezi prvními výsledky vyhledávání bude inzerce. Známe to všichni. Chceme zakoupit nový počítač, projdeme pár e-shopů s elektronikou a během příštích dní na nás ze všech webových stránek vyskakují reklamní bannery s počítači. Sociální sítě, zpravodajské weby nebo mobilní aplikace, všude samá reklama.

Jak je ale možné, že se kdekoliv na webu střetáváme se stejnou či podobnou reklamou neustále dokola? Odpovědí jsou data. Data o tom, jak se chováme v prostředí internetu, co vyhledáváme, sdílíme, lajkujeme, na co klikáme, co nakupujeme. Mohou to být i informace o našem věku, pohlaví nebo třeba zájmy, které jsme dali najevo při vyhledávání na internetu. Právě s těmito údaji se na internetu hojně obchoduje a díky nim nám zadavatel dokáže ušít reklamu přesně na míru. Jak ale tyto informace o nás dokáže

získat?

DROBEČKY INFORMACÍ ALIAS COOKIES

Jednou z možností jsou cookies, které se dělí na několik druhů a setkáme se s nimi na každé stránce. Jde o malé množství dat, které navštívená webová stránka odešle do webového prohlížeče nebo se skrze něj uloží na zařízení, ze kterého k webu přistupujeme. K čemu to je dobré? Například námi navštěvovaný e-shop si pamatuje preferovaný jazyk, které zboží jsme si v minulosti prohlíželi nebo jaké výrobky jsme přidali do košíku, aniž bychom byli přihlášení. Zároveň správce webu může sledovat návštěvnost, co si konkrétní uživatel prohlížel nebo na co kliknul a přizpůsobit tomu další nabídku. V tomto případě již lze mluvit o částečné ztrátě anonymity uživatele internetu, a proto jsou tyto „sušenky“ v EU regulovány.

Webové stránky mají dnes ze zákona povinnost informovat své návštěvníky, že využívají cookies. Mnoho uživatelů si navíc ukládání souborů cookies nepřejde. Díky tomu většina prohlížečů umožňuje spravovat tyto soubory. Například **prohlížeč Chrome umožňuje po přihlášení vypnout personalizaci reklam** pro server YouTube a weby, které zobrazují reklamy ve spolupráci s Googlem. **Lze vypnout i personalizaci reklam pro samotný Google vyhledávač.** Bohužel, deaktivací se reklamy zobrazovat nepřestanou, avšak uživatel získá lepší kontrolu nad svým soukromím.

Google svým uživatelům dále nabízí možnost nahlédnout pod pokličku a podívat se, co už o každém svém uživateli ví a podle jakých zájmů reklamy vybírá. Stačí se přihlásit do svého Google účtu prostřednictvím tohoto odkazu: <https://adssettings.google.com/authenticated>. Jednotlivé položky ze seznamu lze deaktivovat.

Další informace o tom, jak nastavit reklamy pro účet Google najdete v Nápovědě [zde](#).

JAK LÉPE CHRÁNIT SVÉ SOUKROMÍ?

Používejte na svém zařízení tzv. **anonymní prohlížení**. Tuto funkci již dnes nabízí všechny nejznámější prohlížeče a některé jej dokonce aktivují automaticky při spuštění. Jde o anonymní okno, které neukládá historii prohlížení a po opuštění stránky vymaže všechny soubory cookies.

Tato šikovná funkce chrání vaše soukromí i mimo váš domov. **Anonymní okno proto doporučujeme používat především na veřejně dostupných počítačích, např. v knihovně nebo v copycentru.** Funkci lze spustit i u mobilních prohlížečů. Pozor – prohlížení webových stránek v anonymním okně nezakryje vaši IP adresu.

Za pomoci jaké zkratky lze spustit anonymní mód u různých prohlížečů?

- Google Chrome = Ctrl + Shift + N
- Opera = Ctrl + Shift + N
- Internet Explorer = Ctrl + Shift + P
- Mozilla Firefox = Ctrl + Shift + P
- Microsoft Edge = Ctrl + Shift + P
- Safari = ⌘ + Shift + N

Anonymní režim vám také může ušetřit spoustu peněz, používáte-li vyhledávače pro výhodné letenky či ubytování v zahraničí. Věřte, že pokud několikrát týdně hledáte výhodné letenky, např. pro trasu Praha-Londýn, pravděpodobně nikdy nejvýhodnější cenu nezískáte. Vyhledávače si pamatují, jaké destinace nejčastěji hledáte a nezobrazují vám automaticky nejvýhodnější nabídku. Jak tomu předejít? Stačí spustit anonymní režim.

Pokud nepoužíváte anonymní okno, lze údaje o prohlížení webových stránek vymazat i ručně. Prohlížeč vám při tom většinou nabídne možnosti jako smazat historii procházení či stahování, soubory cookies, soubory v mezipaměti nebo přihlašovací údaje.

SOCIÁLNÍ SÍŤ A PERSONALIZOVANÁ REKLAMA

Pro sociální síť je základním a nejdůležitějším příjmem samozřejmě reklama. Například na [Facebooku](#) či [Instagramu](#) se

tak běžně setkáme s příspěvkem, které jsou označeny slovem *sponzorováno*. I v tomto případě tak dochází k personalizaci reklam, s čímž se můžeme setkat i na oblíbeném [Snapchatu](#) a [TikToku](#). Stejně jako Google, i tyto služby umožňují personalizované reklamy deaktivovat. Jde totiž o data, která sociální sítě pro běžné fungování nepotřebují.

Facebook, ani jiné sociální sítě, rozhodně nepoužívejte pro přihlašování k dalším službám, které by tak mohly získat přístup k vašim informacím nebo k příspěvkům (fotografie, videa, seznam přátel atd.). U Facebooku lze v nastavení dohledat, které aplikace takový přístup mají nebo v minulosti měly. V nastavení se stačí podívat do nabídky **Aplikace a weby**. Možná vás překvapí, s čím vším jste v minulosti sdíleli svá data.

LZE REKLAMY BLOKOVAT?

Ano. Většinu reklam, které se na nás valí z internetových stránek či online videí lze skutečně zablokovat, a to s pomocí webového rozšíření **Adblock**. V důsledku jeho užití se dokonce zrychlí načítání stránek, neboť blokování reklam snižuje velikost přenášených dat.

Může se stát, že při používání Adblocku natrefíte na webovou stránku, která rozšíření rozpozná. Buď vás požádá o jeho deaktivaci, anebo vám znepřístupní obsah s poznámkou, že jde o amorální chování. Zda budete Adblock používat, či nikoliv, necháváme na vás.

Rozšíření Adblock lze využít na platformách Mozilla Firefox, Google Chrome, Internet Explorer, Opera, Safari a Microsoft Edge.

Pro E-Bezpečí
Lukáš Kubala